1a
2574

Mercuriale Ioannis and. cũ additiõibus. R.p.d. nicolai ſuperãcij pa tricij Veneti ac equitis hye roſolimi tani nouiter additis.

Num. 48. Cas. I. num. 13.

En eſt nouum. Sic incipit gl. ſup Rub. cuius gl. principio ꝛ fini reſiſtens faciaꝫ plura noua. ¶ Erit primū q per alphabetum ad minus dupliciter ponderatum regulas proſequar: ꝛ non eo ordine quo ſunt ſcripte ꝛ ſic fini glo. reſiſtaꝫ. Moueto ꝫ hec lectura nouelle nō in ſcholis legenda eſt ſed ſtudenda. Illū aūt ordinem ſtudio magis ꝯ expedire putaui. per quē q querit facilius inueniet. ¶ Ipſarū tñ regularum ordinē textualeꝫ ſemꝑ numerus deſcriptus ꝛ duplicatus oſtendet. pp quod illum ēt in textu ſignari ſuadeo. Talem aūt modum tradendi fuiſſe ab olim. ꝛ nō noviter adinuentū videri poteſt in Hieronymi inc capitulo hebraicoꝝ nominum. ꝛc. ſeq. ¶ Erit ſecundum q extra rubricā ad ſuffragium in totius huius rubrice ſuffragio non remittā cuius ſtudium in tota nouella ſeruiui breuitatis cā. ꝛ pp maō charenudas ad ordiarias tñ glo. quꝫ remittam. ¶ Tertio q tepidus ſum ꝛ fui in opere Mercurialiū queſtionū. quod iam lapſis multorum annoꝝ curriculis inchoaui. Et hoc ideo q illius expedientie non eſt quam a principio exiſtimaui. Sexti enim ꝛ Clementinaꝝ ꝛ extrauagantiū ſupuenientia noua iura et antiqs qōnibus quas ꝑ volumina cedulaſq collegeram omnes fere notabiliter dubias terminarunt qō ꝛ de multis vtilibus quas per materias ꝫ. deſcripſi. ꝛ ſ. de ſcribendis futur fore perſſimo. Nec hoc me retrabit a labore. Dicet. n. ꝑ id ſeū operis vſum ꝛ ſic eius laudem minui. tñ ſi talis fructus determinationis extabit: et nunc ſiūe contentor. Nam valde delectat qō per dei opus ꝛ eiuſ vt puto nō ſimpliciter ꝑmiſſum ipſius vicarius ſic totius eccleſie monarchiā gubernat ꝛ regit ſic ſibi paret a ſubditis xpō pacifice ſuaꝝ conſtitutionū ſanctiones ꝛ monita deciſiones ꝛ frena ſuſcipiūtur. pp quod ad illas condendas vtiliter ꝛ prudenter inuigilat. Sꝫ q monarchia imperij iam dudū non multū viguit nec laborauit ad ſui iuris dubia decidenda. legiſtas et vigilo quibus optime cōgrueret il. ud opus. ¶ Hoc tñ dixi q ſcias omnes nō ꝑditas ꝑ me alibi nō locatas hic inſerā. ꝛ de perditis aliquas reficere laborabo. Aliorū etiā qui non ſunt actu legentes nec habiles ad legendꝫ ꝯ multas ſub regulis qbus cōueniunt collocabo. illas ſcilicet quas Clementinaꝝ apparatus allegat. In quaꝝ proſecutione moneri ꝑ Hiero. ad Cypri. ſtudentis intelligētiam querā ꝛ nō doctrine gloriā et multiplicatiōe ſermonum. Item ad Dama. vbi ꝫ frondentia ſpumātia ꝛ truncata vba execrabat. Mihi ſufficit ſic loqui vt intelligar. Differentes aūt diſputandi forme in illaꝝ diuerſitate patebunt. Ipſaꝝ ēt vtilitatē ponit. l. vlt. §. iuxta. ff. de mūeri. ꝛ hono. dicens q Modeſtinus notando ꝛ diſputando bñ ꝛ optima rōne decreuit. ꝛ ſm aug. Ratio vincit ꝑ diſputationis pugnā. xxiij. q. vj. vides. ¶ Quarto poſt ſingulas lr̃as alphabeti iuris ciuilis regulas hic obmiſſas ꝑ eaſdem lr̃as inchoātes ꝯ ordinate deſcribā que allegate videri facile poterūt ſic locate. Et lꝫ ſciā hoc agere nō ſubtile nec tñ ignoro lōge plus vtile cionſiſſe inchoanas et illis q̄ et gl. totidē occupari. ¶ Quinto ſciendū eſt q ſcripta Dy. ſup his regulis decidē nō intendo. ea tñ tangā et illis q̄ i ſcholis recitare ſolebā. ꝛ q cāuoſtis expedire putabo. ꝛ quꝫ ſup regula totū qō ſcripſit ſcludā. Archi. aūt ſup his regulis nihil ſcripſit. ¶ Sexto ꝛ vltio ſi obmittā q poſiteros haꝝ regulaꝝ multuꝫ iuuari potuerunt et gl. alib q in fine ſui reptorij poſuit Gui. ¶ Iuncta ſolūm q gloſarū ordineꝫ ad iſtius gl. epilogū veniamus.

¶ Glo. iſta primo ꝯtinuat rubricā. Secūdo ad ſituationem opponit ꝛ dupliciter ſoluit. tertio ꝑ modū ſumme de regula ꝯtinet qnqꝫ ꝛ iura de iure. In eadē gl. ibi inquit lex in fine. ibi ſunt ad lr̃am vba predicta ꝛ ibi gnāli nomine natis vidua vinconiſſa deo dedicata ꝛ ſanctimonialis. ſubdit oēs in aliā feminā religioſi nominis vel dignitatis. Et ibi oīs diffinitio hāc ꝛ tres ſeqntes vide infra ſub lr̃a. N. ꝛ ibi nemo. xiiij. ſūt ibi q̄ ſic ſcripſit. Et prima ſic dicit. nemo q cōdēnare nō pōt abſoluere pōt. ꝛ ibi nullū. ſequit crimē patuꝫ is qui nō ꝓhibet cū ꝓhibere ſi poſſit. ꝛ ibi. l. vltima actionis nomē oēs comprehendit in rem vel in ꝑſonam. Et ibi nō pāt ſequitur: omnes iuris articuli ſingularum lege cōprehēdi ꝛ ideo de ſtibus ꝛc. ¶ In glo. a. ibi enarrat quādo eꝫ dicat regula iuris ſcriptum in. lvj. di. nominē ſem. Jo. mo. dicit q regula iuris idē qō regula iuridica. Dicit cappa Socratis ē cappa ſocratica. dicit autē q in diffinitiōe regule iuris ſūt ꝯiungēda ius ꝛ regula. quare ſm eū cōgrue dr̄ q regula iuris eſt dictorū prauū et corrigēs bonū regnū breuiter cōprehēdēs. Et ibi regulares nō ſolū religioſi ſꝫ ēt ſeculares clerici dicitur et ſub regula. Vñ dicit Canō q eccleſiaſticis ordinib manci pati cāonicis regulis tenent aſtricti. xxiij. di. quādā ꝛ clare pꝫ hoc. xij. di. c. vlti. ibi nec monaſteriorū conſuetudines cū eccleſiaſticis regulis ſint permixte. ad id facit. c. d. de his pꝰ pn. ꝛ lxxj. di. nolite. xvj. q. i. a ſanctꝫ. ꝛ. q. ij. ſingulegia. ꝛ i. c. agit. i. auc. ꝯ ſanc. epi. poſt pn. §. diuinꝰ. oēs ēt xpiani ſunt ſub regula fidei. xxv. q. i. prīa ſaluatoꝛ ibi ꝑ regulā. i. virgā. l. q. iiij. §. Itē peccato in prin. ibi regulā auream ꝛ Joſue. vij. Et ibi tollatur imo etiā per exceptionē dicit regula in alijs ꝯfirmari. ff. ꝯ ſum. inſtruc. l. queſitū. §. denique iteratus ꝯ teſta. mil. l. tribunus. §. vlti. Et ibi equollet de hoc ſatis ꝯ per Dy. vide ꝫ. eo. lib. de elec. vt circa. Et ibi ſimul iungere dat exemplū q qō ſtatutuꝫ eſt de piſcibus auibus beſtijs feris lapillis in littore maris inuētis q cōcedunt occupāti. q in nullius bonis ſunt. ff. ꝯ re. di. l. quedā. de ac. poſ. l. a. in pn. inſti. de re. di. §. i. ꝛ. §. fere. Diſcaſis ꝛ ſimiles cōiunguntur ꝑ regulā q nullius in bonis ē id naturali rōe occupāti ꝯcedit. ff. ꝯ acq. re. do. l. iij. in pn. vt dicit Accur. ff. eodē. l. i. ꝛ hic Dy. qō tamē fallit in libero homine. re ſacra. ꝛ alijs q no. ff. ꝯ re. di. l. a. Et ibi legātis tñ vt q nō poterat teſtari ꝛ ſic nec legare. ꝛ qō ſequitur de legāte ꝛ legatario puta q legat teſtator ſeruo ſuo. vel legat heredi ꝛ ſeipſo. De tertio ē exēplū qō legat ſeruo hēdis. De quarto qñ legatū colūne edibus iūcte. Quintum pꝫ ꝑ ꝑdcā. Et ibi aptius dici poſſet ꝯ placet ꝯ Dy. Et ibi mēte ſedebat: ꝯ reſpectu iuſ dr̄ ars boni ꝛc. Nā ſi ponimꝰ ſciam iuris in hoīe: dicemus q ars ſiue conceptus q eſt i tali hoīe eſt ars in mēte hoīs iuſti ꝛ eꝫ hñtis notitiā diuinaꝝ ꝛ humanarū rerum ſcientiaꝫ diſcernere equū ab iniquo iuſtū ab iniuſto licitum ab illicito. Hꝫ q̄ talis hō artē ꝛ ius in mēte ſicut qlꝫ artifex q vult opus ī eſſe ꝑducere: hꝫ in mēte cōceptū que mētis rō vl conceptus dr̄ ars ēt aū operis ꝑductionē in actu. a tali q̄ iure ꝛ arte lꝫ nondū ſcripta ꝑduci poſſet regula. Et ibi ad ſecundum q querit. ¶ Circa iſtud ſciendū q Jo. mo. in ꝯ ꝛc. capientes in ſi. prime partis ꝑlures tractant quō ius hꝫ varias ſignificatiōes. ꝛ vt ſcripſi ſup gl. ſignificata ſuper vbo iuris ex ꝯſiſte eiu expedienter id poſuit cū ſatis iſta dec. gl. ꝑpius abundaret. hꝫ q̄ vbi remiſi abreuiando ponamus. Eſt. n. ius aqua pinguis. inde. Oratius oſſa in iure narātes. ꝛ dicūt medici q viniſona ſorbilia ꝛ ius bonorū carniūꝫ cito ꝯuertuntur in nām. ꝛ vide qō dixi de obſeruatiōe ꝯſiliū ſuper vbo ab alijs. Scdo dr̄ ius rectū vel iuſtū. vñ dr̄ hēc ius ideſt hꝫ pro ſe iuſtitiā a qua ius dr̄ vt hic in gl. ꝛ hoc modo ibi electi debent comparere cum iuribus. ſ. que iuſtificant eorum cām vel intentum. ſic dr̄ poſſeſſio habere plus facti q iuris. i. eius quod cōſequitur iuſtū cum in poſſeſſione notatur factum. habetur

a ¶ Nemo q condēnare nō pōt. Adde. l. i. C. ſi aduerſus liber. Pauli. ꝯ ca. iiij. l. decurionatus. l. iiij. C. vbi ca fiſca. Nicolaus ſuperantius miles hieroſolimitanꝰ ꝛ vtriuſꝗ iuris doctor.

b ¶ Sed etiā ſeculares cleri q. Adde decr. in Rub. de regu. Decr. in. c. eccleſia ſancte marie. de cōſti. ꝛ in. au. ꝯ ſanctiſſimis epis poſt prin.

c ¶ Jus hꝫ varias ſignificationes. Adde vt q̄ dicit principiū ius. vide gl. in verbo ſubtrahere capiuntur ꝯ pen. di. q. item qui fuerat ſacerdotes iuris ciuilis. Paulus ſecundū ꝯ conſulenti ꝛ manifeſte Angel. in l. neceſſario. ff. de ca. iur. ꝯ col. ꝯ ter. ibi pꝰ qō fuerit.

id de concess. pre. cum nostris. sic dicitur ferri sola contra ius litigatoris. C. eo. lib. de sen. excom. venerabilibus. §. vbi aut eu coco. Tertio ide est q ptas. xxv. q. i. §. si ergo. versi. his ita. ff. de pac. 3 iniuria. §. si filius. ff. de tute. l. i. in fin. et insti. d iure na. in pn. sm lxaxa hs ius et ptas. hs lxas vis et ptas exponit. i. virtus pelitua vel virtuosa ptas. et reprobat gl. q exponit. i. violetia. na vt dicit de violetu ne probu. vi. di. in fi. et tn vt dicit pot dici q e violentia a iure pmissa. xl. di. an oia. C. vnde vi. l. i. de sen. exco. si vo. ff. d verbu. sig. pupillus. §. territoriu. Quarto d ius ars. ff. de iusti. et iure. l. i. Quinto ponit p verbo conceptide vel forma. ff. de pac. si vnus. §. pactus i pal. et d hac conceptioe hr. ff. de ver. ob. l. i. §. si quis ita et C. de cotra. et com. stl. l. ocs. Sexto ponit p rigore iuris. ff. de legi. l. eu nulla. C. e. l. i. Septimo p vinculo. insti. de obli. in prin. ff. de ac. et ob. l. obligationu substatia in prin. insti. de rebus cor. in fi. Octavo p naturali ppietate. ff. de pac. si vnus. §. pactus. versi. qd in spe. Nono. d ius locus vbi ius redditur. ff. de iusti. et iure. l. pe. §. alio. Decimo d ius. i. iuris ipositio na lex ponit oriam iter coditione iuris et sci. nas facti coditio no inest rei s ab extrisico ipoint s conditio iuris inest ab intrinseco et a iure ipoint. ff. de condi. et de. l. multu. cuius legis ro hr. ff. de codi. ca. da. si pecunias. §. Ite si qs. Undecimo d dominiu. ff. de cura. furi. cosi li. o. §. cu. Duodecimo d ide quod totale. vel totaliter. vt pre. §. pactus. a. rn. et. l. si tibi. r. §. qda vn hoc bi ipo iure. i. totaliter nullo extrinseco opante. S. d elec. quadq. a. rn. et d vsur. quadq in fi. Ide si dicat eo ipso vel ipo fco. S. eo. li. de elec. qua sit in fi. d penis. c. vlti. §. psenti de sen. exco. eos. Tertiodecimo ponit p iuris capacitate. ff. de capi. di. l. legatu in fi. et ro reddit eo. ti. l. cas. Quartodecio ponit p iuris necessitudine vt ius sanguis vl agnatois. ff. eo. ti. l. iura. ff. de iusti. et iure. l. fi. Quitodecio p iuris efficatia. ff. c. ti. qd attinet. et pre. l. cas. de ca. di. Sextodecimo p iuris decisioe vel determinatoe. ff. ad. l. aqli. si ex plagis. §. in clivo. ibi ius e in ca positu. idest iuris ratio posita e in explificatode facti. sic d qd iuris. ff. d sta. ho. l. arethusa. Decimoseptio ius sumit p toto corpe iuris. vnde is hs totu corpus iuris. i. oia volumina iuris scripti. S. e. li. de priui. c. i. Decimoctavo d ius qd scriptus vel iure scripto e approbatu vt laudabilis psuetudo. ff. de aq plu. arce. l. ij. §. labeo in fi. ff. d iusti. et iure. l. pe. i. ij. et ij. rn. sti. d iure natu. ge. et ciui. §. cstat. et. §. ex no scripto. S. e. li. de elec. quadq in pal. de sup. ne. pre. c. romana. viij. di. q iure. xj. q. iij. consilius. Decimonono d ius qd iniustu e hndo respectu ad id qd fieri cosueuit lz de se sit iniustu. ff. d iusti. et iur. l. pe. §. preto. Vigesimo ponit p seruitute vt in ius aq ducede. ff. de seruit. vr. pre. l. i. Vigesimoprimo poit p titulo iuris. vn illic dz docere iure idest d titulo. ff. si vsu. vedi. si qs diuturno i prin. S. d co. pbe. cu nris. Vigesimoscdo d quitas indiuidua. S. de pbe. dilecto ess, se. Et ponebat ibi versus. Ius aq. Ius rectu: ius dicit et ptas. Ius ars forma rigor vinclu ra locusqz. Impones dotnas totu capietqz necesse. Effice decide corp' scriptu dic iniq. Ius titul' seruit' quali qeq denotat hoc ius.

a Ccessorium. tiij. naz regule iuris quasis vt videbis sup glo. et antique cocordatie non posuerut hac dictioez qua tn posuit nota dec. si super qua alie glo. Inter diuersos aute modos ^ qbus d na sumatur p quadam reb' naliter insita q de sstbus si nulla pereat vel pducit. Accessoriu. ergo ex pncipali productu vel deriuatu illius efficatie virtutis et nae esse dz cui ab est pduceus vel deriuans. Sequi cogruit. oia tns ca positu q suffieiebat dicere sequit et importat necessitatez. sic. S. de re. a. et ho. cle. clerici. ij. post pncipiu. ff. de offi. psi. l. cgruit. sic et ps dz cgruere suo toti. viij. di. que 3 mores d ipo. de. cu pncipalis 3. ff. d eo qd cer. lo. l. cetiuz capue. et l. i. ff. de fun. instruc. si cui fundu. in qbus accessoriu no sequit natu principalis. So. 3ria loci habet qd in accessorio repitur psuiio vel dispositio spalis ass locus est regule et est ro pusio vel dispo spalis derogat illi q virtute iuris vel significatione verbor intelligebat inclusa. C. de pac. conen. l. fi. ff. de vsu. et vsu. fruc. l. cohere. di. §. qui pscrin. Or. et simile de ex. eog. tua. q si sint leg. latot. S. eo. li. de sen. exco. si iudex. Dicebat et Io. mo. regulam loca hre qn principale et accessoriu sunt diuersa sese non attingentia nec accessoriu certa determinatione hs. tunc. n. induit natu principalis. Glo. i. ponit exepla et dicit vn si ipta. Scdo successiue signat et soluit. vj. 3ria. Tertio ponit qda distinctione Secur. et subdit cocor. duas. In glo. a. ibi cu principalis sequitur ca non subsistit plerunqz nec ea q sequunt loca hnt et ide. §. se. ibi. l. et aut. sacra. venditio facta p minore et iurata no rescindit pp etatez. et ibi qd tn legato vsufructu fundi qui accedit ville lz extiicta sit villa durat vsufruct'. et ibi gnaliter fide iussor debitoris heres liberatus e a fideiussione et qsi reus. et ibi. l. ij. legato suo cu peculio extinguit legatu peculij illo alicato mortuo vel manumisso. ide in penu cu vasis legata et psumpta et B vult. l. se. In gl. i. dottis vt dicit Io. mo. qz dos no pot esse sine matrimonio ^ lz matrimoniu possit e sine dote: pz q dos accedit matrimonio. ff. de iure do. l. ij. posset et exemplu poni in dote et additamento dotis. ff. de pac. dota. inter socer. §. cu inter obligatoe pncipali et accessoria. ff. de illito. cuicuqz. §. si ei que et legatis. ff. de leg. iij. filio. §. q domu. Item p. l. C. de vsuris eos. l. ri. sm cu et ibi de rescrip. c. i. et de p. sup eo. et ibi obita. p q iura pz vt et dicit Or. regula loca hre sine loquat de pncipali inducedo siue tollendo siue cfirmado et ibi. xl. annor. hoc qn intentat 3 debitore vel eius herede alias iterdu qdrienio gnqz. x. vel. xx. vel. xxx. annis tollit qd dic vt nota. i spe. et d pscrip. ad fi. et vio qd no. d pac. si tibi. §. d pignore. et ibi pacta q 3 et. ff. ad. l. fal. qd de bonis. §. a.

b Abeo cordi vt dixi super rubrica certas questiones per alios vel p me solenuter disputatas sub hoc ti. collocare quare covenienter sub illa regula. huius ordinis prima illa questio describet que actui disputatois cueniut et p regula terminat q talis e p me disputata.

a Rtat statutu doc. legetes vt disputet et vt qones disputatas. i. certus die in scriptis stationario tradat. Doctor p mlegiatus q disputare no tenet disputauit sed qone disputata stationario no tradidit. querit an inciderit statutu. Pro doctore p et 3 cu. scdo quarius i. ducet numerus rn pgnano. Aperiet tertio dubiu qonis et p id dabit solutio. et 3rijs satisfiet. Primo q no incidere induceret tria pcedetia ex dec. capites. S. eo. li. d ele. Primu colligit ex notatis circa pncipiu in gl. a. h casu vbi pz post Goul. et Gar. q electus cathedralis vel regularis eccle q no astrictus s sola volutate p cfirmatione vadit ad curia no artat ad tpa et forma dec. illius. Scds ex decreta. no decrat eo. ti. vt ibi e no. i gl. ij. vbi pz q eligetes q no artat sed ex nuda volutate vadut ad curias electois negociu instructuri no hnt circa pcipiedos bnficior fructus priuilegiu illius dec. Tertiu pz eo. ti. si post q. ij. rn. et eo qd ibi no. gl. ij. vbi sit talis electus q volutate no necessitate vadit ad curia si rece dat illuctatus no icurrit pena dec. cupietes. Ex his tribus cludat doctore q no necessitate s volutate disputauit ad illa no teneri ad q tenet necessario disputas: sic nec in terminis qonis statuti pena icurrit. Scdo inducat dec. cu inter vniuersas de ele. p qua pz sm vera lectura modernoru lz ibi glo. S. q si canonici vacatis ecclesie vocat ad electionon vocandum: illo non expectato eligant tenet electio cum 3 constitutione aliqua no sit facta lz illi venienti teneri possit ad expesas et iteresse vt ibi satis scripsi. Tertio inducit dec. cu dilecti eo. ti. vbi copromissarius q no ex forma madati sed nuda volutate seruatus est vota copromittentu illa no hz seq necesse. Quarto iducitur

lex iuro

a Diuersos modos. Adde p doct. in. c. ius nature. i. d. Et qd sit natura. vid per Bal. in. c. inter dilectos. de fide instru. in. v. col. & seq. questio.

b Non potest esse sine matrimonio. Adde sed. c. nostrates. xxx. q. v. c. singuli accepimus. iij. q. iiij. glo. sin. c. et si necesse & do. na. inter vir. & vxorem. Imo i c. per vestras i sua glo. eo. ti. & ter. in. l. fi. C. d dona. i. an nup. & in. l. fi. C. de do. promiss.

ponit vir eorum claroꝝ exempla. ⁊ Criſoſt. dicit ſup Ma the. vi. ꝙ inanis gloria occulte igredit̃. ⁊ hyeronimus ad ſaluinam. C. dicit ꝙ difficile eſt gloriam virtute fugare. ⁊ in vita ſancti hylarionis. C. hoc potiſſime hiero. in eo ſu p qd clare potuit gloriã ⁊ honoreꝫ. ⁊ adde qd de hoc pul chre dicit ad Euſto. N. plinius li. iiij. epiſtola. xij. dicit ꝙ laus ẽt a minoribus ꝑfecta delectat. ſi ergo tali cupi ditati difficile reſiſti põt nec ille talẽ gloriã intẽdit timo ri diuino ꝑponere cũ ẽt hoc non repugnet charitati quo ad ꝑximũ nec quo ad rẽ vel ſubiectum. dicaꝫ ꝙ ex quo in ſtũ motiuũ fuit admixtũ. ſ. vt ſui laboris honeſtũ fructũ ꝑciperet ⁊ ſuis neceſſitatibus ꝓuideret nõ peccauit. hũ facit. xxiij. q. iiij. quicunqꝫ. ⁊ iura appetunt litteratos ho norari ⁊ ditari de ꝑhen. ſ. multa in fi. ⁊ in dubio ꝓ eis ꝓ ſumitur de proba. in nõa de ꝑſumptione. c. penul. C Sex to qñ ꝓp obedientiã ſupioris id iubentis ĩſcribit ad hoc ſufficiat. xi. q. iii. quid ergo. xxiij. q. i. qd culpat̃ in fin. ⁊ qd vtrobiqꝫ no. ⁊ ſ. de temp. or. ad aures in fi. ij. gl. facit. viij. q. i. ſciendũ ꝺ ma. ⁊ obe. illud. C Septimo qñ bñfactorẽ ſuũ vel magiſtrũ vel reuerentialem dñm huius rei di gnum vult honorare ſibi opus deſtinando: quia tũc eũ ad quẽ ⁊ ſe oportet inſcribi. ad primũ facit ꝓlogus nouel le: ⁊ ad Hebre. xiij. beneficientie nolite obliuiſci ⁊ repre hendũtur obliti beneficiorũ ſuorũ. Pſal. lxxvij. Sene. ij. de bñficijs dicit quod qdã furtiue beneficioꝝ gratias agunt in angulo. ⁊ ad aurem verent̃ enim palam facere. vt ſua potius virtute quam alieno adiutorio cõſecuti vi cantur. Ingratũ ergo illũ vocat q remotis arbitris gra tias agit. De ſecũdo ad hebre. xij. habuimꝰ eruditores ⁊ reuerebamur eos. De tertio qd reuerẽtiales veneran di ſunt ⁊ honorandi ponit pulchre Valerius li. iiij. c. vi. vbi inter cetera ponit duces ſuoꝝ hoſtiũ ⁊ predonũ ad venerandũ Scipionẽ inermes veniſſe. ad idẽ li. viij. c. de teſtibus vl. exẽplo. C Peccat aũt qñ inſcribit ad puraꝫ vanã gloriã ſine vllius boni mixtura. ⁊ ſic ꝓcedũt q̃ alle gata ſunt prius. vnde Aug. ad honoratũ de vtilitate credẽ di circa pri. libri de tali vana gloria ſe excuſans dicit. hũ mihi cõſcius ſum qd ad hunc ſtilũ pio ⁊ officioſo aĩo nõ vani nominis appetitione aut inepte ſcie oſtentatiõis ac ceſſi. quare aũt de mixtura diximus. ſ. proximo verſi. qn to regre. ſufficiat ergo ſibi qd virtuoſum ipſius actũ ſeq̃ tur gloria velit nolit. vnde hier. de ſancta Paula in ipſi us epithaphio. N. dicit qd gloria virtutes ſequit̃ quaſi vmbra ⁊ appetitores ſui deſerẽs appetit cõtemptores. ⁊ Tul. in ſi. li. i. c. x. dicit quod virtutẽ neceſſario ſequitur glo ria. ⁊ Valerius. c. i. li. ij. dicit qd virtutis vberrimũ alimẽ tũ eſt honor. C Secundo qñ ſolus rancor ad emulos qd videt ex ipſius honore dolere ⁊ ad detrahẽdũ paratos eũ facit inſcribere. huic inſcribẽs ſufficit quod dixi in ſcda par te non inſcribẽtis mẽbro. ſcdo ⁊ tertio. tñ ad hoc addẽdũ eſt ꝙ rancorẽ in dimittere tenet̃ cuiqꝫ fidelis de neceſſitate ſalutis de hoc no. xxiij. q. iiij. ſi is q. ⁊. ſ. eodem li. ꝺ homi. c. ij. in. iij. gl. ſup qua plenius dixi. C Tertio qñ ſola am bitiõ dignitatis eccliaſtice maxime mouet ad id vt ꝑ quã plures ſcim conſtat q pontificibus ⁊ principibus ad eã fi nes illis ẽt ⁊ ſibi inſcripta deſtinarunt opuſcula fateri oꝫ ex quo talis ambitio cadit ĩ culpã ois actus q ordinatur ad illã ẽt ꝓhibitus eſt. facit qd no. in cle. de heret. ad nřꝫ. ver. vi. ii. i. gl. vnde Sene. li. i. naturalis qõnum. poſt ꝑn. dicit ꝙ ad dignitates nõ niſi ꝑ indigna dicit ambitio de primo. i. ad corinth. xiij. N. charitas non ẽ ambitioſa. ⁊ Petrus ra. exponẽs dicit ꝙ ambitio ẽ ſymia charitatis charitas enĩ patiẽs eſt ꝓ eternis. ambitio patit̃ oĩa ꝓ ca ducis. charitas benigna ẽ pauperibus ãbitio diuitibꝰ. charitas oĩa ſuffert ꝓ veritate. ambitio pro vanitate per hoc Plinius. ij. ad veſpaſianum cõmẽdãdo cathonẽ di cit ꝙ erat ambitionis hoſtis. ⁊ Valerius lib. ij. c. vlt. ꝺ ca thone dicit ꝙ eius domus erat ambitioni clauſula. ⁊ vi de cle. de regula. vt ꝓfeſſores ⁊ qd ibi no. ſup ver. ambito. ⁊ qd dixi. ſ. de ꝓbẽ. q in tñ. non tñ puret aliqs ꝙ ambitio

a C Laus ẽt a minoribus. Bal. de Bar. in tractatu inter virginem Mariam ⁊ diabo lũ. Et an liceat aliem lau dare ſeipm vel ſua opera. vid per hoc. eccle. xxiij. q. iiij. Io. an. in. c. niſi in §. ſi. de renun tia. hoc. i. ſub. C. de nouo co di. compo.

nes imponam in ſingulos ſic ſcribentes. nõ enim officiũ ceuſeri oꝫ ambitio vt dicit hieron. ad ſaluinam ĩ prin. ꝫ ſi qui ex predictoꝝ numero ſe conſtituunt ſue ſaluti pro uideant. quod faciliter poſſunt. ſ. ꝺ ſimo. c. vlt. ⁊ eſt huic ſimi ſimile. ſ. eod. lib. de elec. fundamenta. §. preſide.

Onclusionem non inueni t pu

c blicatio regularum adhuc fabro ſuper in cadeꝫ huius operis media malle ancieſſ. et quo eius pris genere fabri cõcludere cũ Apuleio libro ſolum de deo Socratis eligo quo ad tria gratiarum. ſ. actionem tardationis excuſationeꝫ. ⁊ eum ſpe ꝑmiſſ orationẽ ad ſtudium. de primo ipſe dicit in ſi. ij. in fi. ſummas inctiones dei cõſiſtere nõ in thure vel pig mentis ſꝫ in actionibus gratiarum. ſumme igit̃ exupan tiſſime gratias ago deo ſine quo ingenium floere vel ſti us mũdi ſenſibilia ſpecies qualitates ⁊ corpora vegetari nõ pñt. ⁊ ꝙ naturaꝫ ⁊ gratiaꝫ oĩuꝫ. ſecũda ꝓgnatio dexte rã dirigẽs ⁊ intellectui lumẽ infundẽs me huius opis ꝑ duxit ad limen. C Scdm aũt ſũmo ex ipſius libri princi pio vbi dicit celeritatis gratia cũ diligentie laude nõ poſ ſe concurrere. cuius verba ſcripſi de elec. cum nobis oli bis igit̃. C Circa tertiũ li. i. charta ſi. dicit ſe valde mira ri de his qui diſcere negligũt ẽt ea que videri nolle ne ſcire: hortans aũt ad ſtudiũ lia. in ꝑn. inducit Ariſtippũ qui tyrãno qrenti qd ſibi diutinũ ꝑhie ſtudiũ ꝑfeciſſet. Rñdit hoc ꝙ cũ oĩbus hominibus ſecure ⁊ itrepide lo queretur quod in noſtri iuris ſcientia ſpero poſſe reperire cum q hoc opus nouelle certo reſpectu viniciꝫ vel in ſex vel in tria vel in duo diuiſum ſedulo ſtudio ꝑ intellectuꝫ ordinẽ cũ memoria tenaci tenuerit. qꝛ tñ vt ipſe dicit li. ij. poſt pri. terra oĩum eſt receptrix oĩumqꝫ generũ q̃ accipit reſtituitur. deſignãs ẽt ꝑ hoc ſciẽtificum eſſe mortalẽ. hor tat̃. li. i. in charta pen. ſcientiã ad inſtar Socratis cũ iuſti cia ⁊ innocẽtia eſſe colẽdã. ⁊ ſic agentis duplex eſt ꝑmiũ laus. ſ. huiꝰ ſeculi ⁊ gloria futuri. C De primo li. i. ad fi. ſic ait bonis artibus doctus ⁊ eruditus ⁊ qñ ſꝫ hominĩ ſapiens ⁊ boni cõſultus laudandus eſt. hoc enĩ a patre hereditariũ eſt nec a caſu pendulũ nec a ſuffragio admi niculũ nec a corpore caducuꝫ nec ab etate mutabile. hec oĩa inẽs Socratis hũit. ⁊ ideo cetera contẽpſit. C De ſe cũdo li. ij. charta tertia pulchre ⁊ notabiliter pro operanti bus ad bonũ publicũ ſic dicit q deũ pie colẽdo ⁊ mundũ munde ſeruando mundi pulchritudinẽ cũ diligẽtia ſer uet ⁊ auget opam ſuam cũ dei voluntate cõiungit: cũ ſpe ciẽ quã ille diuina intẽtiõe formauit adminiculo ſui cor poris diuturno ope curaqꝫ cõponit. hunc quo munere ere dis eſſe munerandum niſi eo quo parẽtes nři munerati ſũt. quo ẽt nos quoqꝫ munerari ſi foret diuine pietati cõ placitũ ꝑiſſimis votis optamus. i. vt emeritos ⁊ exutos ab humana cuſtodia mortalitatis nexibꝰ abſolutos na ture ſupioris prio. i. diuine pitrios ſanctoſqꝫ reſtituat. hec Apuleiꝰ. difficulter aũt cõtinui huic ſini ingere ꝺ ſomnio Scipiõis. ⁊ Macrobio ſup ipſo q̃ ꝓptime cõgruebãt. ſꝫ ignoſcẽdũ ẽ ex quo plus vigẽti ꝑtermitto hieronymus.

C Expletum eſt aureũ cõmentum. d. Ioã. and. ſuper re gulis iuris: quod nuncupatur Mercuriale. eo ꝙ ipſe au ctor die mercurij inſudabat ⁊ vigilabat ad ipſũ cõmentũ explicãdum. vna cũ apoſtillis. R. P. D. Nicolai ſupe rij. I. V. doc. ⁊ egrij hyeroſolimitani: ac patricij veneti. a Philippo pincio Mantuano Venetijs impreſſum. Imperante inclitiſſimo. d. d. Leonardo lauredano: Vene tiarũ duce ſereniſſimo. Anno dñi. M. ccccc. i i i. die ꝑ aprilis. Cum priuilegio: ne quis audeat imprimere per decennium: ſub pena in eo contenta. Laus Deo.

Regiſtrum

a b c d e f g h i k l

Omnes ſunt quaterni: preter l qui eſt duernus.